

Kamēr Latvija no "Winergy" skandālā iesaistītā igauņu miljonāra Indreka Kuivalika cenšas piedzīt starptautiskajā šķīrējtiesā tai radītos izdevumus, tikmēr uzņēmēja vērtīgākais īpašums – Igaunijas telekomunikāciju firma "Starman" – vienā no pēdējo gadu lielākajiem darījumiem drīzumā nonāks pie jauniem īpašniekiem.

Vairākus gadus ilgušajā "Winergy" konfliktā igauņu biznesmenis labvēlīgu iznākumu centās panākt, iesūdzot Latvijas valsti starptautiskā šķīrējtiesā, kur vēlējās pietiesāt 51 miljonu eiro. Tomēr 2015. gada nogalē strīdā iesaistītās puses – Kuivalika uzņēmums "Winergy" un Latvijas "Norvik banka" – panāca mierizlīgumu, pēc kura uzņēmējs arī atsauca prasību pret Latvijas valsti starptautiskajā šķīrējtiesā.

Šķīrējtiesa triju šķīrējtiesnešu sastāvā 2016. gada februārī pasludināja galīgo nolēmumu, nosakot, ka Kuivalikam jāatmaksā Latvijai visas izmaksas, kas radušās tiesvedības procesā, informē Valsts kanceleja. Tā kā uzņēmējs nesteidzās pildīt šo tiesas lēmumu, tad 2016. gada jūlijā Latvija vērsās Igaunijas tiesā un jau augustā tika paziņots Latvijai labvēlīgs spriedums, nosakot, ka spriedums ir izpildāms Igaunijā, informē Ministru kabineta preses sekretāre Lita Juberte-Krūmiņa

Nozares pārstāvji lēš, ka Latvijas izdevumi starptautiskajā šķīrējtiesā, kas tagad piedzenami no Igaunijas biznesmeņa, varētu būt amplitūdā starp vien un diviem miljoniem eiro.

Kā liecina Igaunijas kompāniju reģistra dati, Harju tiesa arestējusi Kuivalikam piederošā uzņēmuma "Polaris Invest" kapitāldaļas, liedzot tās pārdot, apķīlāt vai kā citādi ar tām rīkoties.

Savukārt pērnā gada nogalē Kuivaliks paziņoja, ka par 151 miljonu eiro grasās pārdot "Polaris Invest" piederošās kabeltelevīzijas uzņēmuma "Starman" akcijas. Pircējs ir Somijas telekomunikāciju firma "Elisa".

Uz "Delfi" jautājumiem par to, vai Latviju šajā lietā pārstāvošie juristi ir informēti par darījumu un vai tas neliecina par Kuivalika centieniem atbrīvoties no saviem īpašumiem, lai tādējādi izvairītos no maksāšanas Latvijai, Ministru kabineta pārstāve atbildēja: "'Polaris Invest' akcijas ir iesaldētas un tiesu izpildītājs ir uzsācis obligāto to pārdošanas procesu. Norit darbs, lai nodrošinātu tiesvedībā radušos izmaksu atmaksāšanu Latvijai."

Pagaidām Latvijas puse publiskos komentāros šajā jautājumā ir izvairīga, lai nekaitētu savām interesēm šajā strīdā, un neko plašāk nekomentē.

Arī Kuivaliks līdz šim nav publiski komentējis tiesu lēmumus un strīdu ar Latviju. Portālam "Delfi" viņš apgalvo, ka "Starman" darījumā iesaistītās puses ir informētas par "Polaris Invest" akciju arestu. "Mēs nepārdodam šo uzņēmumu, mēs pārdodam "Starman" biznesu, kas pieder uzņēmumam," teica Kuivaliks. Viņš arī norāda, ka darījums ticis izvērtēts vismaz gadu, tādēļ to nevar saukt par pēkšņu.

Advokātu biroja "Sorainen" partneris Agris Repšs portālam "Delfi" skaidro, ka juristi no "Freshfields Bruckhaus Deringer", kas Latviju pārstāvēja šajā strīdā, ir nozarē labi pazīstami un noteikti "zina, ko dara".

Viņa skatījumā, neatkarīgi no tā, vai "Polaris Invest" aktīvs ir akcijas citā uzņēmumā vai nauda bankas kontā, tas tieši neietekmē Latvijas iespējas atgūt pietiesāto summu, viņš spriež. Repšs spriež, ka šādā situācijā ir iespējams "paslēpt" aktīvus, piemēram, pārdodot īpašumā esošo uzņēmumu saistītai kompānijai, tomēr šajā gadījumā šis neizskatās pēc fiktīva darījuma.

Nevar izslēgt, ka darījums notiek ar Latvijas juridisko pārstāvju ziņu, dodot iespēju Kuivalikam pārdot uzņēmumu par augstāku vērtību nekā piespiedu darījuma gadījumā.

Kā skaidro Ministru kabinets, 2014. gada 12. novembrī tika uzsākts starptautiskais šķīrējtiesas process pret Latviju, kurā Kuivaliks pieprasīja nedaudz virs 51 miljoniem eiro no valsts kā kompensāciju par iespējamiem Latvijas un Igaunijas divpusējā ieguldījumu aizsardzības līguma pārkāpumiem.

Kuivalikam civiltiesiskā strīda laikā starp viņa "Polar Invest" piederošo firmu SIA "Winergy" un AS "Norvik banka" radās pretenzijas attiecībā uz bankas mēģinājumiem īstenot savas tiesības saistībā ar dažādiem "Winergy" un vairāku citu uzņēmumu aizdevumiem, hipotēkām un garantijām. Kuivaliks apgalvoja, ka Latvijas iestādes ir neobjektīvi atbalstījušas "Norvik banku" civilstrīdā ar "Winergy". Latvija noraidīja visas Kuivalika prasības.

DELFI Bizness

<http://www.delfi.lv/bizness/uznemumi/winergy-skandals-latvija-pret-igauņu-miljonaru-un-150-miljonu-darijums.d?id=48471867>